

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018 Castricum

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

Op 17 april 2018 heeft het college ingestemd met de analyse van de mogelijke oorzaken en omvang van het tekort op het rijksbudget Participatiewet in 2018 en de aanvullende maatregelen om tot tekortreductie te komen.

De betreffende beleidsnota 'Vangnetregeling 2017-2018 Participatiewet gemeente Castricum' is vervolgens ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. Samenhangend met dit proces heeft de gemeenteraad 7 juni 2018 ingestemd met de juistheid van de verklaring van het college betreffende de (aanvullende) interne en externe maatregelen die zijn genomen om tot verdere tekortreductie bij de bijstandsuitkeringen 2017 te komen en daartoe het aanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet 2017 te ondertekenen.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Omvang van het tekort

De omvang van het tekort werd door het college op 17 april 2018 begroot op een bedrag van € 752.935.

Castricum	Realisatie 2017	Prognose 2018
Aantal klanten		
Participatiewet-thuiswonend	328	320
Participatiewet-WLZ instelling	30	30
Bbz	4	4
LKS	23	35
IOAW	21	23
IOAZ	3	4
Totaal	409	416
Financiën		
Uitgaven BUIG	4.896.027	5.142.512
Rijksbudget BUIG	3.870.809	4.389.577
Overschot/Tekort	-1.025.218	-752.935
Eigen aandeel in tekort	338.696	384.088
Vangnetregeling	-686.522	-368.847

Oorzaken van het tekort: instroom

In de nota vangnetregeling hebben we in april 2018 een divers aantal oorzaken van het tekort aangegeven zoals bijvoorbeeld verkorting WW-duur, flexibilisering arbeidsmarkt en de nieuwe doelgroepen bijstand. De vraag is of door verloop van tijd deze oorzaken allemaal nog legitiem zijn. Ook met de gedachte dat als gevolg van het aantrekken van de economie het aantal uitkeringsgerechtigden in 2018 met bijna 10% is afgenomen. De volgende twee oorzaken achten we zeker nog relevant voor het tekort in 2018.

➤ Cumulatie-effect in relatie tot het rijksbudget BUIG

Het aantal uitkeringsgerechtigden is in 2017 met 34 toegenomen tegen 49 in 2016.

Hiernaast was de aannahme, dat de nieuwe en aanvullende maatregelen van 2017, vooral gericht op de vergunninghouders, pas in 2018 tot resultaten zullen leiden. Daarom werd verwacht, dat het aantal uitkeringsgerechtigden en de uitkeringslasten in 2017 bleven groeien. Dit afgezet tegen een groei van het Rijksbudget BUIG met slechts € 23.800, lag het in de lijn, dat het bijstandstekort in 2017 zou toenemen. En deze situatie heeft zich ook daadwerkelijk voorgedaan.

Als gevolg van het cumulerende effect leidt dit ook tot hogere bijstandsuitgaven bij aanvang van het daarop volgende jaar (2018);

➤ Hoge instroom vluchtelingen

De grootste oorzaak van de hoge instroom in de uitkering is het aantal (alleenstaande) vergunninghouders, dat door de gemeente gehuisvest moet worden. Als gevolg van de grote vluchtelingenstroom is aantal te huisvesten vergunninghouders sinds 2015 fors toegenomen. Sinds 2017 neemt deze taakstelling af. Hij blijft echter wel hoog ten opzichte van de periode voor 2015. In 2018 is de taakstelling nagenoeg gelijk aan die van 2017.

Oorzaken van het tekort: uitstroom

➤ Veel vergunninghouders

Inmiddels bestaat de grootste instroom in de uitkering uit vergunninghouders. Ca. 43% van het bijstandsvolume bestaat uit vergunninghouders. Deze groep personen heeft in de meeste gevallen een grotere achterstand op de arbeidsmarkt. Vergunninghouders zijn veelal niet direct bemiddelbaar. Zij moeten eerst beginnen met inburgeren (maatschappelijk en taal). Wij streven er naar om na 6 maanden parallelle trajecten naast het inburgeringsprogramma in te zetten, zoals werk, opleiding en vrijwilligerswerk (programma integratie en participatie vergunninghouders).

➤ Veel ouderen

Er is een groeiende groep 50-plussers in de bijstand (bijna 40%). Werkloze ouderen vinden minder snel werk dan jongeren en stromen als gevolg daarvan ook minder snel uit te uitkering;

➤ Verhoging pensioen leeftijd

De uitstroom van ouderen vertraagt door de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd. Als deze verhoging niet was ingevoerd was het aantal uitkeringsgerechtigden 14 lager.

➤ Achter in de rij: bijstand daalt pas bij langere economische bloei omdat er veel concurrentie is van andere werkzoekenden die veelal betere papieren of recentere werkervaring hebben, zoals WW-ers.

Ten aanzien van de deels beïnvloedbare factoren zoals de instroom van nieuwe doelgroepen en de toename van ouderen in de uitkering trachten we vooral resultaten te bereiken door (aanvullende) maatregelen zoals de inzet van onze re-integratie consultants van het werkgeversservicepunt (WSP), samenwerking met WNK Personeelsdiensten (uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en/of verminderde loonwaarde) en het programma integratie en participatie vergunninghouders.

De mate van effectiviteit van genomen maatregelen in het verleden

Sinds de invoering van de Participatiewet investeert het college in de participatie van uitkeringsgerechtigden door een intensievere samenwerking met het SW-bedrijf WNK Personeelsdiensten voor de begeleiding van uitkeringsgerechtigden met een arbeidscapaciteit tot 80% en door de inzet van re-integratieconsultanten voor de begeleiding van uitkeringsgerechtigden met een arbeidscapaciteit van 80-100% naar de arbeidsmarkt. Hierbij wordt opgemerkt, dat de re-integratieconsultanten direct worden ingezet bij de intake. De geformuleerde gekwantificeerde doelstellingen voor de re-integratieconsultanten (paragraaf C/2 Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie/Pilot Werkgeversservicepunt (WSP) regio Alkmaar) zijn de afgelopen 3 jaar gerealiseerd. Deze doelstellingen zijn over de jaren gelijk gebleven en worden ook voor 2019 niet neerwaarts bijgesteld ondanks de verwachte afnemende instroom in de uitkering.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

In de beleidsnota 'Vangnetregeling 2017-2018 Participatiewet gemeente Castricum' zijn maatregelen beschreven, die zowel in 2017 als in 2018 zijn uitgevoerd. Hiernaast zijn in 2018 nog 4 extra aanvullende maatregelen uitgevoerd:

- Pilot WSP regio Alkmaar;
- Verbinding van partijen met een rol bij de integratie en participatie vergunninghouders;
- Periodieke analyse klantenbestand;
- Actieplan vergunninghouders;
- Project inrichting organisatie terugvordering, verhaal en boeten.

Hieronder worden de uitgevoerde maatregelen beschreven:

1. Actieplan participatie

De gemeente heeft voor mensen met een bijstandsuitkering én voor mensen met een arbeidsbeperking die arbeidsvermogen hebben de verantwoordelijkheid om deze mensen ondersteuning te bieden gericht op arbeidsschakeling en waar nodig, inkomensondersteuning.

Het college heeft in juli 2017 het Actieplan Participatie vastgesteld waarin zij zich gerichte doelen heeft gesteld en keuzes heeft gemaakt

Wij richten ons in dit actieplan op de volgende doelstellingen:

- instroom in de uitkering beperken en uitstroom uit de uitkering bevorderen;
- bij de re-integratie en participatie van inwoners met een uitkering van de gemeente eerst inzetten op betaald werk en als zij daar (nog) niet klaar voor zijn een maatwerkvoorziening bieden.
- jongeren die ondersteuning nodig hebben naar school of werk begeleiden;
- de (re-)integratie en participatie van vergunninghouders vroegtijdig oppakken;
- inwoners met een arbeidsbeperking ondersteuning bieden bij het vinden van werk;
- jaarlijks alle beschut werkplekken invullen die bij ministeriële regeling worden vastgesteld;
- werkgevers informeren en faciliteren omtrent bemiddeling van onze doelgroepen.

De acties uit het actieplan zijn opgenomen in een implementatieplan dat in januari 2018 aan de bestuurders ter instemming is voorgelegd. In het implementatieplan wordt concreet wanneer de actie wordt uitgevoerd, wie daarvoor verantwoordelijk is en welke nadere acties en middelen daarvoor benodigd zijn.

Het implementatieplan is een "levend" document dat steeds bijgesteld/geactualiseerd wordt en periodiek wordt voorgelegd aan de bestuurders.

In april wordt de eerste evaluatie van het actieplan aan de colleges aangeboden.

2. Samenwerking re-integratieconsulenten met Sociaal Team Castricum

De re-integratieconsulenten werken intensief samen met het sociaal team. Indien er bij een aanvraag voor bijstand bij de inwoner geen belemmeringen ten aanzien van het verrichten van arbeid worden geconstateerd, wordt tijdens het gesprek bekeken of de inwoner direct op een beschikbare vacature kan worden gematcht, waardoor een aanvraag voor levensonderhoud mogelijk niet nodig is. In andere gevallen wordt een re-integratieplan opgesteld, dat aan het eind van het gesprek wordt ondertekend door de inwoner.

De consulent van het sociaal team houdt regie. De re-integratieconsulent signaleert als onderdelen uit het re-integratieplan niet nagekomen worden en koppelt dit terug aan de consulent.

De re-integratie consulenten hebben een cursus voor subsidioloog gevolgd waardoor zij nog beter op de hoogte zijn van de subsidiemogelijkheden voor werkgevers zoals de no risk polis (bij ziekteverzuim), loonkostensubsidies en belastingvoordelen. Door deze kennis kunnen werkgevers over de streep worden getrokken om iemand in dienst te nemen en daarmee de uitstroom te vergroten.

3. Samenwerking met WNK Personeelsdiensten

Al jaren vindt er samenwerking op het gebied van re-integratie plaats met WNK Personeelsdiensten. Jaarlijks worden er samenwerkingsovereenkomsten afgesloten en stelt het WNK een productenboek op.

De re-integratieconsulenten werken samen met medewerkers van WNK Personeelsdiensten. De samenwerking heeft als doel de dienstverlening te optimaliseren en werkprocessen efficiënter te maken.

4. Pilot WSP regio Alkmaar

Op 18 januari 2018 vond de kick off plaats van de pilot Werkgeversservicepunt (WSP) regio Alkmaar waarin UWV, WNK Personeelsdiensten, Halte Werk en de BUCH werkorganisatie de krachten bundelen om samen met werkgevers meer mensen naar zo regulier mogelijk werk te geleiden.

In de pilot wordt vanuit het WSP de werkgeversdienstverlening voor de subregio Alkmaar vormgegeven en uitgevoerd. Dit betekent dat vanuit het WSP de acquisitie plaatsvindt naar vacatures én werkgevers één aanspreekpunt hebben in de regio.

Bij het aanbieden van werkzoekenden maken de gemeenten in de regio Alkmaar samen met UWV gebruik van de gezamenlijke bestanden en werken medewerkers actief samen, om te zorgen voor de beste match.

Voor de werkgevers is het grote voordeel dat zij niet meer door verschillende partijen benaderd voor vacatures, maar dat zij zaken kunnen doen met één accountmanager die alle partijen vertegenwoordigt.

Daarnaast kan het WSP bedrijven en overheid als werkgever ondersteunen in hun opdracht in het kader van de Wet Banenafpraak om in 2026 (landelijk) 125.000 banen extra te hebben gerealiseerd voor mensen met een arbeidsbeperking.

De re-integratie consultants van de BUCH werkorganisatie en WNK Personeelsdiensten participeren in het WSP regio Alkmaar. Dit betekent dat de samenwerking tussen de re-integratieconsultanten van de BUCH werkorganisatie en WNK Personeelsdiensten vooral daar naartoe is verplaatst. Deze samenwerking wordt in 2019 voortgezet.

5. Beschut werk

In het Actieplan Participatie 2017-2020 is de doelstelling opgenomen "We vullen alle beschut werkplekken in die jaarlijks bij ministeriële regeling worden bepaald". Er zijn in de afgelopen periode diverse maatregelen getroffen om aan de doelstelling te voldoen:

- In het kader van de campagne "Beschut aan de bak" is de website www.beschutaandebak.nl door de rijksoverheid gelanceerd. Binnen de BUCH gemeenten zijn er op diverse locaties posters verspreid en is foldermateriaal ter beschikking gesteld. Op de websites van de BUCH gemeenten is informatie over beschut werk en de link naar de campagne website toegevoegd.
- De voormalige WSW-wachtlijsten van de BUCH gemeenten zijn gescreend en indien van toepassing zijn inwoners benaderd.
- De dossiers van inwoners die een uitkering middels de Participatiewet ontvangen zijn gescreend en indien van toepassing zijn inwoners benaderd. Het onderwerp beschut werk wordt integraal opgepakt, dit onderwerp zal op regelmatige basis terugkomen in de werkoverleggen van de sociaal teams. Er wordt geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering voor medewerkers en er worden verdiepingssessies binnen het sociaal domein georganiseerd. In diverse overleggen met de GGZ-NHN is beschut werk onder de aandacht gebracht, informatie verstrekt en het proces voor het aanvragen van een indicatie toegelicht. Het contact met scholen voor speciaal onderwijs is vanuit het Werkgeversservicepunt (WSP), Jongerenloket en op beleidsniveau geïntensiveerd. Er is een re-integratieconsulent van het WSP als contactpersoon aangewezen als aanspreekpunt voor interne- en externe organisaties en inwoners. Deze medewerker

biedt indien nodig ondersteuning bij het aanvragen van een indicatie beschut werk bij het UWV.

Een eerste evaluatie ten aanzien van beschut werk over 2017 is afgerond en in januari 2018 aan de raad aangeboden. Uit deze evaluatie blijkt dat het moeite kost om potentiële kandidaten te vinden gezien de strenge criteria voor deze indicatie en dat de taakstelling niet is gehaald.

Er zijn diverse acties opgestart welke ook een uitwerking op de lange termijn hebben. We blijven actief zoeken naar de doelgroep, intensiveren de ingezette acties en gaan op zoek naar meer (communicatie)mogelijkheden (sociale media/flyeren) om de doelgroep te bereiken.

In de themakrant Zorg en ondersteuning die in de eerste week van februari bij alle inwoners van de BUCH gemeenten op de deurmat viel, is aandacht besteed aan re-integratie in het algemeen en beschut werk in het bijzonder.

Samen met de communicatieadviseur gaan wij op zoek naar mogelijkheden om beschut nog meer onder de aandacht te krijgen bij zowel de inwoners als bij organisaties/instellingen/intermediairs.

Op 2 april 2019 heeft een arbeidsdeskundige van het UWV tijdens de themadag Participatiewet een presentatie gegeven over het onderwerp beschut werk. Hierbij kwamen o.a. onderwerpen als herkenning doelgroep, criteria, en de wijze van indicatiestellen van het UWV aan de orde. Naar verwachting wordt de taakstelling beschut werk voor 2019 wél gehaald.

6. Vergunninghouders

De instroom van vergunninghouders vormt de grootste oorzaak van instroom in de uitkering. Daarom is het van belang vooral in te zetten op deze doelgroep om tot bijstandsreductie te komen. De gemeente heeft er belang bij om vergunninghouders een perspectief te bieden. In de "oude situatie" werd een traject naar werk pas ingezet als het inburgeringstraject was afgerond. Er was sprake van een volgtijdelijke situatie. Deze situatie behoeft aanpassing. De gemeenten heeft om die reden samen met de gemeenten in de regio Alkmaar samengewerkt aan een programma om de integratie en participatie van vergunninghouders gezamenlijk en vroegtijdig op te pakken. Dit programma is aanbesteed.

Het beoogde programma is bedoeld voor alle vergunninghouders die zich in een van de gemeenten in de regio Alkmaar vestigen en omvat een combinatie van (voor) inburgering, participatie en activering gericht op een vroegtijdige integratie en participatie. Het programma is op 1 mei 2017 gestart.

Het aantal aanmeldingen voor het vervolgprogramma integratie en participatie vergunninghouders bleef om diverse redenen achter. Als gevolg hiervan is voor de zomer van 2017 een aanjaagteam ingesteld om een impuls te geven aan het aantal aanmeldingen. Hierbij is er voor gekozen om te starten met een volledige analyse van het klantenbestand, dus ook niet-vergunninghouders. Dit heeft er toe geleid, dat in een keer een 78 vergunninghouders in oktober/november 2017 zijn aangemeld voor het vervolgprogramma integratie en participatievergunninghouders.

Verbinding van partijen met een rol bij de integratie en participatie van vergunninghouders

Diverse partijen hebben een rol en werken aan het zelfde doel: een goede integratie en participatie van vergunninghouders. De gemeente heeft het beeld, dat partijen zoals Thobs, Fith en de Werkmeester niet in voldoende mate de kansen benutten die de regio biedt om tot nog betere resultaten te komen. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan leer-werktrajecten en het aanbod van het WSP regio Alkmaar.

Om de samenwerking tussen alle organisaties te versterken is op 15 maart 2018 een netwerkbijeenkomst voor de organisaties die vergunninghouders begeleiden. De volgende organisaties zijn hiervoor uitgenodigd: regiogemeenten, COA, Vluchtelingenwerk, Thobs, Fith, de Werkmeester, WSP regio Alkmaar, RPA (leerwerkloket), taalaanbieders, aanbieders van duale trajecten/leerwerkarrangementen zoals Horizoncollege, WNK en werkgevers.

Actieplan vergunninghouders

De gemeenteraden hebben de colleges van de BUCH gemeenten via het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 de opdracht gegeven tot het opstellen van een actieplan vergunninghouders.

Als gemeente vangen we al jaren, vanuit onze wettelijke taak, vluchtelingen met een verblijfsstatus op: de zogeheten vergunninghouders. Het aantal vergunninghouders is sinds 2015 sterk toegenomen. Hoe vangen wij deze vergunninghouders op en ondersteunen wij hen bij de integratie en participatie in de samenleving.

Uitgangspunt van het actieplan 'huisvesting, integratie en participatie Vergunninghouders' is te beschrijven (de legitimiteit) van de maatschappelijke opgave die we als gemeente voor ons zien, de stappen die we (willen) zetten om die opgave te realiseren en de middelen die daarvoor nodig zijn.

Het actieplan kent een brede insteek. Naast voornoemde aanleiding voor het actieplan spelen er ook andere vraagstukken. Hoe kunnen we vergunninghouders huisvesten en goed laten integreren en participeren in onze samenleving? Ook zijn er vragen van inwoners over de veiligheid en de toch al schaarse ruimte op de (sociale) woningmarkt en de arbeidsmarkt. We staan dus voor de uitdaging de benodigde huisvesting en integratie en participatie te regelen en tegelijkertijd zorgen van inwoners en directe omwonenden te signaleren en weg te nemen. De realisatie van de doelstellingen vereist inzet, afstemming en samenwerking en communicatie op vele gebieden en tussen een groot aantal partijen.

We doen al veel. De gemeente heeft een programma integratie en participatie vergunninghouders, dat op 1 mei 2017 is gestart. Met het actieplan wil de gemeente tevens onderzoeken of nog meer acties ondernomen moeten worden om de integratie en participatie van de vergunninghouder te doen slagen. Dit sluit naadloos aan op de veranderopgaaf inburgering, waarbij de wijziging van de Wet inburgering per 1 januari 2021 wordt voorzien.

7. Periodieke analyse klantenbestand

Het aantal aanmeldingen voor het vervolgprogramma integratie en participatie vergunninghouders bleef om diverse redenen achter. Als gevolg hiervan is rond de zomer van 2017 een aanjaagteam ingesteld om een impuls te geven aan het aantal aanmeldingen. Hierbij is er voor gekozen om te starten met een volledige analyse van het klantenbestand, dus ook niet-vergunninghouders. Deze analyse heeft geleid tot een groot aantal aanmeldingen voor het vervolgprogramma (78) alsook voor een belastbaarheids- en/of trajectonderzoek bij WNK (58). Tevens zijn 36 klanten in beeld gebracht om begeleid te worden door de re-integratieconsulenten van het WSP BUCH.

Met het oog op het resultaat van deze aanpak wordt deze methodiek minimaal 1 keer per jaar herhaald. Deze analyse wordt door de consulent Participatiewet samen met de re-integratieconsulenten uitgevoerd. Mede met deze aanpak wil de gemeente Castricum de

samenwerking met WNK verder optimaliseren. Het maatschappelijk doel achter deze beweging is om met inzet van alle gemeentelijke mensen en middelen meer mogelijkheden te creëren om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan (deels) betaald werk te krijgen. De uitdaging voor de komende jaren wordt om ook de 'zorg'-groep met een uitkering actief te krijgen, nu door het economisch herstel de mensen met een geringe afstand tot de arbeidsmarkt sneller aan het werk kunnen.

In 2018 is 2 keer een bestandsanalyse uitgevoerd.

8. Project inrichting organisatie terugvordering, verhaal en boeten

Voorts wordt in 2018 geïnvesteerd in een project, dat gericht is op het inrichten van een goede organisatie van terugvordering, verhaal en boeten. Dit moet in een tijdsbestek van 12 maanden gerealiseerd worden. Het project bestaat uit de volgende onderdelen/doelen;

- a. inventarisatie van de achterstanden en uit voeren taken;
- b. opzetten werkprocessen;
- c. opzetten rollen & verantwoordelijkheden;
- d. inrichten backoffice subsystemen;
- e. invordering, verhaal onderhoudsplicht en uitvoer boetes ter hand te nemen;
- f. ondersteunen medewerkers bij terugvorderen en instellen van verhaal;
- g. (indien nodig) interne medewerkers op te leiden.

Met deze acties en maatregelen wordt wat betreft de incassoratio voor 2018 een ambitie van 30% geformuleerd.

9. Amendement experimenteren met de Participatiewet

Bij de behandeling van de begroting van 2018 heeft de raad van de gemeente Castricum in de raadsvergadering van 9 november 2017 een amendement aangenomen. De gemeenteraad heeft op deze datum besloten de voorgelegde begroting in die zin gewijzigd vast te stellen dat daarin in programma 1b een post van € 10.000 wordt opgenomen voor het opstellen van voorstellen voor een experiment zoals bedoeld in artikel 83 van de Participatiewet, dit ten laste van de reserve Sociaal Domein.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

Bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan een keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet het college (met instemming van de gemeenteraad) verklaren dat er naast interne ook externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen. Onder externe maatregelen wordt bijvoorbeeld verstaan, dat de gemeente gebruik maakt van de kennis en ervaring die beschikbaar is bij andere gemeenten.

Hieronder worden externe maatregelen geschetst als gevolg waarvan de gemeente Castricum door andere gemeenten van advies wordt voorzien. Het is vervolgens van belang aan te geven wat de gemeente hiermee heeft gedaan en hoe het tot het bepalen van maatregelen voor de eigen gemeente komt.

Naast de hieronder genoemde externe maatregelen heeft de gemeente Castricum op 22 oktober 2018 een consultatiebezoek gebracht aan de gemeente Enkhuizen over de methodische aanpak

om bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (participatietrede 1 en 2) te ondersteunen en stimuleren, zodat een ieder zich kan ontwikkelen op zijn/haar niveau. Met als doel kunnen participeren in de samenleving. Daarnaast heeft de gemeente Enkhuzen trajecten, gericht op toeleiding naar werk, speciaal voor onze doelgroep ontwikkeld. Deze trajecten voeren zij samen met reïntegratiebedrijven uit. Deze trajecten worden ingezet wanneer de cliënt in staat is om de stap naar werk te zetten en zich verder te ontwikkelen.

Een intensieve aanpak zoals hierboven beschreven wordt als mogelijkheid van een experiment – Klant/mens in beeld - binnen de kaders van de Participatiewet voorgelegd aan de gemeenteraad als gevolg van de afhandeling van het amendement experimenteren met de Participatiewet. Op 4 april 2019 is over dit thema een bijeenkomst met de gemeenteraad georganiseerd.

B3. Externe maatregelen

Hieronder worden externe maatregelen geschetst als gevolg waarvan de gemeente Castricum samenwerkt met gemeenten in de regio Alkmaar en in de arbeidsmarkt. Door gezamenlijk op te trekken is er sprake van lerende netwerken. Concrete gezamenlijke acties kunnen leiden tot tekortreductie.

➤ Samenwerking in de regio Alkmaar

De gemeenten van de BUCH werkorganisatie maken vormen samen met de HAL gemeenten (Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk) de regio Alkmaar. Op een aantal onderwerpen wordt beleidsmatig samengewerkt.

- [Integratie en participatie vergunninghouders](#)

Het programma participatie en integratie vergunninghouders is daar een voorbeeld van. Het gehele aanbestedingstraject is in gezamenlijkheid opgepakt om zodoende door bundeling van krachten en volume meer en betere aanbieders op het gebied van re-integratie van vergunninghouders te contracteren.

- [Jongerenloket](#)

Een ander voorbeeld is het vaststellen en uitwerken van een nieuwe visie op het jongerenloket. Het is de bedoeling dat het huidige jongerenloket zal worden getransformeerd naar een regionaal jongerenloket met een brede dienstverlening dat bij uitstek behulpzaam kan zijn om een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren te realiseren. Dit nieuwe jongerenloket zou in 2019 van start moeten gaan.

- [Max WW project](#)

Ook met UWV hebben de BUCH en HAL gemeenten afspraken gemaakt over het max. WW project voor klanten die gedurende een periode in de WW geen werk hebben gevonden en dreigen in te stromen in de Participatiewet.

Kandidaten worden 4 maanden voor het einde van WW uitgenodigd voor een bijeenkomst. Daarin wordt informatie gegeven over de hulp die ze nog kunnen krijgen in de laatste maanden en wat hen te wachten staat als de uitkering afloopt.

De basis van de Participatiewet uitkering wordt uitgelegd, alsmede de rechten en plichten, waaronder algemeen geaccepteerd werk.

Daarna worden de mensen die denken een Participatiewet uitkering te kunnen aanvragen voor de volgende week opnieuw uitgenodigd om hun CV en achtergrond te bespreken

Er wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn en er is iemand van het WSP aanwezig om eventueel vacatures onder de aandacht te brengen

Met deze methodiek blijkt dat er uiteindelijk maar een enkeling overblijft van de groep die alsnog een uitkering aanvraagt, Deze kandidaat heeft dan meer moeite en meer begeleiding nodig.

Begin 2018 is een pilot gestart; de samenwerking loopt door in 2019.

- **Route Arbeid**

Eind 2018 is in de regio Alkmaar het project Route Arbeid afgerond. Er is een sluitend netwerk gecreëerd voor kwetsbare jongeren naar een haalbaar en passend toekomstperspectief. Bij Route Arbeid betekent dat participatie door middel van arbeid. Uitgangspunten van Route Arbeid zijn:

- De jongere staat centraal
- Thuiszitten is geen optie
- Sluitende aanpak voor jongeren van 14 – 27 jaar
- De uitvoering van Route Arbeid wordt vanuit een integrale benadering (1 plan, 1 jongere) door het onderwijs, gemeenten en werkgevers in gezamenlijkheid vormgegeven; planvorming en implementatie gaan hand in hand
- Er wordt gewerkt volgens uniforme werkprocessen en werkwijze.

De eindrapportage van Route Arbeid is in oktober 2018 opgeleverd. De implementatiefase is gestart.

Belangrijk onderdeel van Route Arbeid is de implementatie van Intergrip. Jongeren die uitstromen vanuit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of een entreeopleiding kunnen niet zonder goede begeleiding bij hun overstap. Door de vele partijen die betrokken zijn bij de overstap is het vaak lastig te zeggen wie welke verantwoordelijkheid heeft. Het systeem Overstap Pro-VSO-Entree van Intergrip brengt de betrokken partijen bij elkaar en helpt hen om zo goed mogelijk samen te werken. Doordat in het systeem Pro-, Vso, Mbo en gemeente, dagbesteding en arbeid samen komen, worden de jongeren optimaal en warm overgedragen. De implementatie van Intergrip wordt in het eerste halfjaar verwacht.

Pilot eenduidige werkgeversbenadering WSP regio Alkmaar

Met het in werking treden van de Participatiewet op 1 januari 2015 hebben gemeenten extra verantwoordelijkheden gekregen bij op het vlak van het naar werk begeleiden van werkzoekenden. Ook zijn ze verplicht om samen te werken met andere gemeenten en netwerkpartners zoals UWV, op het vlak van participatie en werkgelegenheid. In de regio Noord-Holland Noord wordt aan deze samenwerking invulling gegeven via het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPAhn) en het Werkgeversservicepunt (WSP) Noord-Holland Noord. Binnen het RPA zijn er afspraken gemaakt over een eenduidig dienstverleningsaanbod voor werkgevers in Noord Holland Noord en hebben gemeenten toegang gekregen tot het UWV portal voor gemeenten. Dit

systeem zorgt er voor dat vraag en aanbod van werkzoekenden en vacatures met elkaar gematched kunnen worden.

Binnen de subregio West Friesland is vorig jaar een pilot gestart om de werkgeversdienstverlening vanuit een gezamenlijk team van gemeenten en UWV vorm te geven. De eerste ervaringen van deze pilot zijn positief, daarom heeft deze pilot navolging gekregen in de subregio Alkmaar.

Start pilot

In januari 2018 is de pilot Werkgeversservicepunt (WSP) regio Alkmaar gestart waarin UWV, WNK, Halte Werk en de BUCH werkorganisatie de krachten bundelen om samen met werkgevers meer mensen naar zo regulier mogelijk werk te geleiden.

In de pilot wordt vanuit het WSP de werkgeversdienstverlening voor de subregio Alkmaar vormgegeven en uitgevoerd. Dit betekent dat vanuit het WSP de acquisitie plaatsvindt naar vacatures, en werkgevers één aanspreekpunt hebben in de regio.

Bij het aanbieden van werkzoekenden maken de gemeenten in de regio Alkmaar samen met UWV gebruik van de gezamenlijke bestanden en werken medewerkers actief samen, om te zorgen voor de beste match.

Voor de werkgevers is het grote voordeel dat zij niet meer door verschillende partijen benaderd voor vacatures, maar dat zij zaken kunnen doen met één accountmanager die alle partijen vertegenwoordigd.

Daarnaast kan het WSP bedrijven en overheid als werkgever ondersteunen in hun opdracht in het kader van de Wet Banenafpraak om in 2026 (landelijk) 125.000 banen extra te hebben gerealiseerd voor mensen met een arbeidsbeperking.

Andere voordelen van de samenwerking in de pilot zijn:

- Professionalisering van de werkgeversdienstverlening en een geharmoniseerd regionaal pakket van instrumenten en voorzieningen voor de werkgevers;
- Gezamenlijk opstellen van marktbewerkingsplannen voor de verschillende sectoren en samen met onderwijs ook afspraken maken over bijv. leertrajecten voor regionale krapteberoepen;
- Meeliften op de expertise van het UWV als het gaat om verschillende subsidies of andere stimuleringsmaatregelen;
- Afspreken van regio arrangementen met grote werkgevers voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt;
- Het vergroten van ons netwerk en het aantal accountmanagers dat geschikte vacatures binnenhaalt.

De re-integratie consultants van de BUCH werkorganisatie participeren in het WSP regio Alkmaar. De samenwerking loopt door in 2019.

Regionale samenwerking Participatiewet

In de afgelopen periode zijn bestuurders uit de regio Alkmaar bij elkaar gekomen om een regionale visie te formuleren op de dienstverlening aan inwoners in het kader van de

Participatiewet. Het doel was om te onderzoeken of samenwerking de uitvoering van de Participatiewet zou kunnen verbeteren.

Bestuurders geven aan dat zij **de mogelijkheden willen optimaliseren om mensen naar vermogen deel te laten nemen in de samenleving en perspectief te bieden op deelname**". Dat betekent aansluiten bij de leefwereld van mensen en met deze mensen op zoek gaan naar wat nodig is om hen duurzaam perspectief te bieden. Door een nieuwe en integrale wijze van werken wil de regio op langere termijn de uitvoering van de Participatiewet effectiever maken en betaalbaar houden.

De regiobesturen willen samen met de partners starten met concrete pilots die bijdragen aan het bieden van perspectief aan inwoners. Door middel van deze pilots krijgen we inzicht welke structuur het meest passend is om antwoord te geven op de vraag hoe we dat perspectief zo goed mogelijk kunnen bieden en dit tegelijk zo efficiënt mogelijk organiseren.

Dit vraagt van gemeenten, WNK, Haltewerk en de werkorganisatie BUCH dat we de koers verleggen naar samenwerking die nog meer gericht is op ontwikkelingsmogelijkheden van inwoners.

De colleges in de Regio Alkmaar hebben op dinsdag 26 februari jl. ingestemd met verdere samenwerking in de vorm van de volgende pilots:

1. Mens in Beeld

Het inrichten van een gemeenschappelijke diagnostische wijze van werken met het doel om het arbeidspotentieel van mensen in een uitkering beter in te kunnen schatten om mensen deel te laten nemen door middel van werk of vrijwilligerswerk. Het effect moet zijn dat de deskundigheid van onze organisaties toeneemt, de samenwerking meer vanzelfsprekend wordt en het lerend vermogen van elkaar wordt vergroot.

2. Vergroten mogelijkheden vergunninghouders

Bundelen van kennis en expertise om deze specifieke doelgroep duurzaam perspectief te bieden. Met verschillende maatschappelijke partners onderzoeken we waar we de krachten nog meer kunnen bundelen met als doel meer mensen binnen kortere tijd te laten participeren, het liefst middels arbeid.

3. Creëren doorzettingsmacht en uitwisseling van kennis en ervaring rond een integrale aanpak in complexe zaken, waarbij de inwoner centraal staat

Dit geven we vorm door actief te leren van elkaar en het laten groeien van professionele autonomie, waardoor werken en leren ontwikkelingsgericht gecombineerd wordt en er afspraken worden gemaakt over verantwoordelijkheden in de keten.

De komende periode wordt een plan van aanpak voor bovenstaande pilots uitgewerkt.

➤ Samenwerking in de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord

De BUCH werkorganisatie is onderdeel van de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord. De subregio's Den Helder, Hoorn en Alkmaar werken in de arbeidsmarktregio samen op bestuurlijk, management, tactisch- en beleidsniveau. Naast gemeenten zijn ook UWV,

werkgevers- en werknemersorganisaties, het ontwikkelingsbedrijf en het onderwijs vertegenwoordigd.

Op managementniveau is een werkplan opgesteld over de prioriteiten voor 2017/2018 en ook al voor 2019.

In de beleidswerkgroep, die ook maandelijks bij elkaar komt, zijn de gemeenten in de arbeidsmarkt N-HN vertegenwoordigd door een afvaardiging van de subregio's, alsmede het UWV. Ook de beleidsmedewerker van de BUCH neemt deel aan dit overleg. Doel van dit overleg is met name het leren van elkaar en het delen van ervaringen. Onderwerpen gelieerd aan het WERKbedrijf worden daar besproken zoals (de doorontwikkeling van) het werkgeversservicepunt, harmonisering werkgeversbenadering en instrumentarium, opstellen en afstemmen arbeidsmarkt gerelateerde beleidsregels, formuleren projectvoorstellen, invulling geven aan de regionale arbeidsmarktagenda.

Zo zijn ten aanzien van de inzet, doelgroep bepaling en hoogte van de loonkostensubsidie gezamenlijke (beleids)afspraken gemaakt in de arbeidsmarktregio om zo ook een eenduidig beleid richting werkgevers uit te stralen.

Momenteel worden de thema's beschut werk en loonkostensubsidie geëvalueerd. Er vindt beleidsvergelijking plaats en er worden ervaringen en resultaten gemonitord en gedeeld. (Tussentijdse) evaluaties worden voorgelegd aan management en de stuurgroep en kunnen weer leiden tot enerzijds wijziging of bijsturing van beleid of anderzijds intensievere samenwerking tussen de regio's op onderdelen.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

In dit hoofdstuk wordt het beoogde effect van de maatregelen in 2018 weergegeven. Tevens wordt ook in beeld gebracht in hoeverre de beoogde effecten ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd in 2018. Tot slot worden ook de beoogde effecten van de maatregelen in 2019 getoond.

1. Actieplan Participatiewet

In dit actieplan is beschreven hoe we de participatie van de brede doelgroep uit de Participatiewet vormgeven voor de periode 2017-2020. In het plan is aangegeven dat wij de volgende doelstellingen willen realiseren:

- We beperken instroom in de uitkering.
- We bieden jongeren die ondersteuning nodig hebben naar school of werk begeleiding aan.
- We pakken de (re-)integratie en participatie van vergunninghouders vroegtijdig op.
- We informeren en faciliteren werkgevers omtrent de bemiddeling van onze doelgroepen.
- We bevorderen uitstroom uit de uitkering.

- Aan inwoners met een arbeidsbeperking bieden wij ondersteuning bij het vinden van werk.
- Bij de re-integratie en participatie van inwoners met een uitkering van de gemeente zetten wij eerst in op betaald werk en als zij daar (nog) niet klaar voor zijn bieden wij een maatwerkvoorziening aan.
- We vullen alle beschut werkplekken in die jaarlijks bij ministeriële regeling worden bepaald.

Aan deze doelstellingen zijn verschillende acties verbonden om de doelstellingen te realiseren. In de evaluatie van het actieplan dat in april/mei gereed is, zal een beeld ontstaan of deze acties de gewenste effecten hebben gehad en zo ja in welke mate.

2. Pilot Werkgeversservicepunt (WSP) regio Alkmaar

In het WSP bundelen UWV, WNK, Halte Werk en de BUCH werkorganisatie de krachten om samen met werkgevers meer mensen naar zo regulier mogelijk werk te begeleiden. Werkgevers ervaren daarmee een gezamenlijke, integrale benadering door partijen die hun krachten gebundeld hebben. Het uitgangspunt is de mogelijkheden van de werkzoekenden en de vraag vanuit de markt.

Beoogd effect is dat de gezamenlijke uitstroomtarget bereikt wordt en dat daarnaast de instroom in de P-wet beperkt wordt door focus op directe bemiddeling aan de poort (max. WW project). De plaatsingsdoelstelling target en stuurvariabelen voor 2018 worden nog bepaald.

Effecten:

- De instroom vanuit de WW in de Participatiewet wordt beperkt door preventie vanuit de poort;
- Toename uitstroom uit de uitkeringen;
- Doorstroom in de WSW;
- Benutten van elkaars expertise;
- Snel schakelen door intensievere samenwerking;
- Beter inzicht in de arbeidsmarkt en afstemming op de vraag van de werkgever.

Samenwerking met WNK Personeelsdiensten

Door de samenwerking beogen wij een efficiëntere werkwijze die de dienstverlening aan de klant ten goede komt alsmede de kansen op re-integratie en uitstroom vergroten. Er wordt gebruik gemaakt van elkaars kennis en expertise, waarbij toegewerkt wordt naar integrale dienstverlening. Tevens wordt hiermee de samenwerking geïntensiveerd op het gebied van marktwerking en matching en worden vacatures uitgewisseld.

WNK levert diensten zoals het vaststellen van de belastbaarheid van onze inwoners, diagnostische onderzoeken, het begeleiden van mensen met een verminderde loonwaarde naar werk door middel van loonkostensubsidie en beschut werk.

Samenwerking Re-integratieconsulenten met Sociaal Team Castricum

Bij klanten die geen of tijdelijke belemmeringen hebben om aan het werk te kunnen, sluit de re-integratieconsulent aan bij het gesprek en kan de nadruk al in het eerste gesprek op re-integratie worden gelegd. Er wordt direct een re-integratietraject opgesteld met rechten en

plichten voor de cliënt. Op deze wijze wordt benadrukt dat de bijstand slechts tijdelijk is en dat van de klant wordt verwacht dat hij of zij zo snel mogelijk aan het werk gaat.

Wij beogen hiermee snellere re-integratie activiteiten en uiteindelijk uitstroom.

De consulent van het sociaal team houdt regie. De re-integratieconsulent signaleert als onderdelen uit het re-integratieplan niet nagekomen worden en koppelt dit terug aan de consulent. De re-integratieconsulent heeft een eigen caseload, bestaande uit klanten uit Castricum.

Beoogde effect en realisatie WSP/Re-integratieconsulenten:

Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie	Beoogd effect in 2018	Realisatie 2018	Beoogd effect in 2019
WSP: werk met uitstroom uitkering	40	41	40
WSP: waarvan werk met loonkostensubsidie	12	14	12
WSP: Parttime met aanvullende uitkering	10	14	10
WSP: Aanvraag/uitkering ingetrokken/beëindigd door interventie WSP	5	2	5
WSP: maatregelen agv interventie	Geen taakstelling	4	Geen taakstelling
WSP: beschut werk	5 (incl. 4 van 2017)	1 (+ 3 indicaties)	7 (incl. 5 van voorgaande jaren)
WSP: Vroegtijdig signaleren en preventie uitstroom in bijstand na max WW	9%	9,18%	9%

Indien de huidige economische situatie zich handhaaft mag een afnemende instroom en een verdere daling van het klantenbestand verwacht worden. Dit is geen aanleiding om de ambitie van het WSP naar beneden bij te stellen. Het klantenbestand biedt nog voldoende kansen om resultaten te bereiken.

4. Beschut werk

Inmiddels zien wij ook een andere ontwikkeling. De re-integratieconsulent heeft 23 jongeren, grotendeels nieuwe doelgroep, in begeleiding. Grotendeels nog geen recht op een uitkering. Het aantal jongeren, dat door het WSP wordt begeleid, neemt toe. Het WSP heeft een goede samenwerking met de VSO scholen. Door een vroegtijdige aanpak wordt instroom in de uitkering van jongeren voorkomen. Al deze jongeren zijn op een traject geplaatst. Dat kan zijn een opleiding, werk met inzet van loonkostensubsidie, jobcoaching. De inspanning is er op gericht de jongere zoveel mogelijk naar een reguliere werkomgeving toe te leiden.

Negen (9) jongeren worden met jobcoaching ondersteund op werkervaringsplaatsen. Elf (11) jongeren zijn naar betaald werk toegeleid met inzet van de voorziening loonkostensubsidie.

Een (1) jongere volgt een horeca opleiding en een jongere (1) is verhuisd naar een andere

gemeente.

In diverse gevallen is een verzoek om een indicatie beschut werk onvermijdelijk is. Dan blijkt dat dit kanaal een belangrijke toegang is tot beschut werk.

Op 1 december 2018 is de eerste 'beschut werk' gerealiseerd, bij een reguliere werkgever (AH). Hierbij wordt zowel loonkostensubsidie als een jobcoach ingezet.

Naast deze indicatie is nog een indicatie beschut werken reeds in 2017 aan een jongere toegekend. Door omstandigheden is deze nog niet omgezet in een beschut werk plek. Voorts is op 15 februari 2019 een indicatie beschut werken toegekend. Op het moment van schrijven is het de verwachting dat bij 2 andere jongeren ook een indicatie wordt aangevraagd.

Samen met de inzet op deskundigheidsbevordering van de consulenten wordt de kans steeds groter dat in 2019 de taakstelling gerealiseerd kan worden.

5. Programma integratie en participatie vergunninghouders

Uit onderzoek onder al in Nederland verblijvende vergunninghouders die in de jaren '90 naar Europa zijn gekomen, blijkt dat slechts één op de drie personen een betaalde baan heeft en velen langdurig afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Als gemeenten dezelfde (volgtijdelijke) integratiestrategie zouden blijven hanteren als destijds, zal met de toestroom van de huidige aantallen asielzoekers deze voorziening onder druk komen te staan.

Met het programma integratie en participatie vergunninghouders doorbreken wij deze integratiestrategie. Een integraal programma waarin de inburgering, (re)integratie en participatie zoveel als mogelijk parallel lopen en een snelle participatie bevorderen. De participatie is geslaagd als de vergunninghouder is ingeburgerd en huisvesting, betaald werk, vrijwilligerswerk of een passende (beroeps)opleiding heeft gevonden.

Inmiddels zijn sinds de start van het programma 100 vergunninghouders aangemeld voor het programma. Hiervan zijn 10 vergunninghouders (voortijdig) uitgevallen vanwege redenen als arbeidsongeschiktheid en verhuizing naar andere gemeente. Tot nu toe zijn de volgende doelstellingen uit het programma behaald:

- Betaald werk: 19
- Starten onderneming (Bbz): 2
- Opleiding: 4
- Vrijwilligerswerk: 16

De prestaties worden gemeten op de afgesloten trajecten. De hoop was er op gevestigd dat meer dan 40% van de vergunninghouders toegeleid wordt naar betaalde arbeid. Vooralsnog zijn de prestaties hoopgevend, omdat 44% van de afgesloten trajecten op peildatum 31 december 2018 hebben geleid tot betaald werk. Prestaties op het gebied van startende ondernemers en opleiding zijn in beide gevallen 11%.

De overeenkomsten met de contractpartijen Vluchtelingenwerk, Thobs, Fith en de Werkmeester zijn verlengd tot 1 mei 2020. Hierbij is rekening gehouden met de wijziging van de Wet inburgering, die alsnog is voorzien per 1 juli 2020 en het onderzoek naar een intensievere samenwerking op de Participatiewet in de regio

Verbinding van partijen met een rol bij de integratie en participatie van vergunninghouders

Diverse partijen hebben een rol en werken aan het zelfde doel: een goede integratie en participatie van vergunninghouders. Vanaf 1 oktober vindt iedere 2 maanden een strategisch netwerkoeverleg plaats, waaraan de volgende organisatie deelnemen: gemeenten regio Alkmaar, COA, Vluchtelingenwerk, Thobs, Fith, de Werkmeester, WSP regio Alkmaar en het RPA

(leerwerkloket). Inmiddels zijn als gevolg hiervan diverse mooie verbindingen gemaakt met leerwerktrajecten.

Actieplan vergunninghouders

Een eerste concept van het actieplan vergunninghouders is op 17 december 2018 voorgelegd aan de wethouders sociaal domein van de BUCH gemeenten. In het actieplan werd vooral aansluiting gemaakt op de veranderopgave inburgering en een daarop aansluitende aanpak. De wethouders gaven aan mede als gevolg van de veranderopgave eerst met elkaar te willen definiëren welke maatschappelijke opgaven de BUCH gemeenten met elkaar willen aangaan op het gebied van statushouders. Vervolgens zullen de vragen beantwoorden moeten worden welke effecten we willen bereiken met ons handelen en hoe we dat gaan doen.

Wij werken samen met de gemeenten in de regio Alkmaar om in gezamenlijkheid vorm te geven aan de veranderopgave. Wij gaan in april/mei 2019 pilots ontwikkelen om alvast te experimenteren met de kernpunten van de nieuwe Wet inburgering. Hierbij sluiten wij aan bij de 3 pilots, die worden genoemd in het onderzoek dat plaatsvindt naar de samenwerking op het gebied van de Participatiewet in de regio Alkmaar.

6. Periodieke analyse klantenbestand

In het tweede kwartaal van 2018 hebben de re-integratieconsulenten samen met de consulenten van de sociale teams de klantenbestanden geanalyseerd. Uit deze analyse volgen de nodige acties. Bijv. ca. 60 personen worden opgeroepen voor een gesprek om een beter beeld te krijgen van de participatiemogelijkheden.

Deze analyse is gelijk aanleiding geweest voor een bredere dienstverlening van WNK. Uitgangspunt bij medische- en belastbaarheidsonderzoeken is dat in beeld gebracht wordt, wat de kan. Op basis hiervan stelt WNK een plan van aanpak op en kan het deze ook uitvoeren. De dienstverlening is dus niet alleen beperkt voor klanten, die wel betaalde arbeid kunnen verricht met een verminderde loonwaarde.

In november 2018 heeft opnieuw een analyse van het klantenbestand plaats gevonden, mede vanwege de afhandeling van het amendement experimenteren met de Participatiewet. Deze analyse wordt gebruikt voor de onderbouwing van de keuze voor een of meerdere experimenten.

7. Project inrichting organisatie terugvordering, verhaal en boeten

Er wordt ingestoken op een goede organisatie van verhaal, terugvordering en het opleggen van boetes. Consulenten zijn in januari en februari 2018 geschoold, gericht op verbreding en verdieping van hun kennis op deze aspecten.

Verder zijn er afspraken gemaakt over de samenwerking met de uitkeringsadministratie, is er een nieuwe werkinstructie geschreven en wordt in 2018 het aanschrijven van onderhoudsplichtigen geïntensiveerd.

Bij de overgang naar één applicatie voor werk en inkomen wordt/is de kans gegrepen om de systemen beter in te richten om consulenten te ondersteunen in hun werk.

Met deze acties en maatregelen beogen wij efficiënter werkprocessen.

8. Stichting MEE & de Wering

Met Stichting MEE & de Wering heeft de gemeente subsidieafspraken gemaakt over trajecten voor 20 personen per jaar. MEE & de Wering maakt meedoen mogelijk en helpt iedereen die

(tijdelijk) ondersteuning nodig heeft de regie over hun eigen leven te versterken. Hierbij gaan zij uit van hun mogelijkheden en hun vraag staat hierbij centraal.

Het maximale aantal van 20 trajecten is niet gerealiseerd. In 2018 is aan 14 personen ondersteuning, waarvan 11 personen nieuw zijn ingestroomd.

In 2018 zijn de volgende resultaten behaald:

- uitstroom naar betaald werk: 2
- ondersteuning gericht op (beschut) betaald werk: 2
- vrijwilligerswerk (groei participatietrede): 4
- traject (tijdelijk) afgebroken door persoonlijke omstandigheden: 5
- overig: 1

9. Amendement experimenteren met de Participatiewet

De gemeenteraad heeft het amendement aangenomen, omdat de leden van de gemeenteraad het goed achten voor inwoners om mee te doen in de Castricumse maatschappij en mogelijk d.m.v. de experimenten uit de bijstand komen. Dit tevens een goede zaak is voor eventuele betrokken gezinsleden en ook met name eventuele betrokken kinderen zodat deze geen "verloren generatie" worden.

Het amendement is nog niet afgehandeld. Op 4 april 2019 is opnieuw een bijeenkomst met de raad gepland, waarbij naast het experimenteren buiten de kaders van de Participatiewet ook opties en innovatieve pilots binnen de kaders van de Participatiewet aan de raad worden voorgelegd.

Beoogde effecten externe maatregelen

1. Samenwerking in de regio Alkmaar

Door samenwerking in de regio Alkmaar kunnen wij meeliften, meedenken en participeren in projecten van de HAL gemeenten of HalteWerk of gezamenlijk projecten opzetten of acties uitvoeren als regio Alkmaar en daarmee nog meer schaalvergroting bereiken. Daarmee kunnen bij een aanbesteding (bijv. vergunninghouders) meer aanbestedende partijen worden bereikt en nog scherpere tarieven worden bedongen.

De regiogemeenten Alkmaar maken daarnaast deel uit van de arbeidsmarktregio Noord Holland Noord. Van rijkswege worden steeds meer onderwerpen belegd op arbeidsmarktniveau, zoals het WERKbedrijf en de garantiebannen.

Het is van belang om als subregio Alkmaar, dus HAL en BUCH gemeenten, ook een standpunt te kunnen innemen binnen de arbeidsmarktregio naast de subregio's West Friesland en de Kop van Noord-Holland.

Het beoogd effect is dat wij samen met de HAL gemeenten waar gewenst en mogelijk, en waar wij afhankelijk zijn van regionale netwerkpartners zoals RPA, UWV, onderwijs of RMC zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken, afspraken maken en bijvoorbeeld experimenteren in pilots.

Het programma participatie en integratie vergunninghouders is een voorbeeld van de bestuurlijke/ambtelijke samenwerking in 2017 e.v. in de regio Alkmaar met netwerkpartners als

UWV, SW-bedrijf WNK Personeelsdiensten en het RPA.

Het gehele aanbestedingstraject is in gezamenlijkheid opgepakt om zodoende door bundeling van krachten en volume meer en betere aanbieders op het gebied van re-integratie van vergunninghouders te contracteren. In 2018 heeft het college verder ingezet op krachtenbundeling en versteviging van het netwerk om de kwaliteit en effectiviteit van het programma te versterken.

Andere voorbeelden zoals eerder genoemd zijn het vaststellen en uitwerken van een nieuwe visie op het jongerenloket en de uitrol van Route arbeid in de regio Alkmaar waarmee wij in gezamenlijkheid een betere dienstverlening voor de jongeren in de regio beogen en een sluitend netwerk voor kwetsbare jongeren.

Begin 2018 is tenslotte de pilot max. WW gestart waarmee de HAL en BUCH gemeenten beogen instroom van inwoners in de bijstand vanuit de WW te voorkomen door tijdige interventie door gemeenten en UWV.

Onderzoek regionale samenwerking

De bestuurlijke gesprekken in de regio Alkmaar om helder te krijgen waarom we wat willen bereiken voor inwoners en wat daar vervolgens voor nodig is hebben er toe geleid, dat de colleges van de gemeenten in de regio eind februari 2019 een gezamenlijke visie hebben vastgesteld: de mogelijkheden optimaliseren om mensen naar vermogen perspectief te bieden en deel te laten nemen in de samenleving. Door een nieuwe wijze van werken willen we op langere termijn de uitvoering van de Participatiewet effectiever maken en betaalbaar houden. De colleges hebben besloten 3 pilots in 2019 uit te voeren die bijdragen aan het bieden van perspectief aan inwoners. Door middel van deze pilots krijgen we inzicht welke structuur het meest passend is om antwoord te geven op de vraag hoe we dat perspectief zo goed mogelijk gezamenlijk kunnen bieden. Dit vraagt van gemeenten en het huidige WNK Personeelsdiensten dat we de koers verleggen naar samenwerking die nog meer gericht is op ontwikkelingsmogelijkheden van inwoners. Met drie concrete pilots willen wij invulling geven aan een andere manier van werken die meer aansluit op wat inwoners nodig hebben.

De eerste pilot is het inrichten van een *gemeenschappelijke diagnostische wijze van werken* (Mens in beeld), met het doel om het 'arbeidspotentieel' van onze mensen in een uitkering beter te kunnen inschatten. De tweede pilot is het *vergroten van de mogelijkheden vergunninghouders*. Dit is een specifieke doelgroep waarbij het bundelen van kennis en expertise wenselijk is om duurzaam perspectief te bieden aan deze groep. De derde pilot is het *creëren van doorzettingsmacht en uitwisseling van kennis en ervaring rond een integrale aanpak in complexe zaken, waarbij de inwoner centraal staat*. Dit geven we vorm door actief te leren van elkaar en laten groeien van professionele autonomie, waardoor werken en leren ontwikkelingsgericht gecombineerd worden en er afspraken worden gemaakt over verantwoordelijkheden in de keten.

3. Samenwerking in de arbeidsmarktregio

De BUCH werkorganisatie is onderdeel van de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord.

Gemeenten zijn met het inwerkingtreden van de Participatiewet en bijbehorende regelgeving wettelijk verplicht om samen te werken in het WERKbedrijf op arbeidsmarktniveau op het vlak van participatie en werkgelegenheid. Het Werkbedrijf is ondergebracht bij het RPA. RPA nhn is een krachtig samenwerkingsverband van ondernemers, onderwijs en overheid voor een werkende arbeidsmarkt in de regio Noord-Holland Noord.

Partners in de samenwerking zijn de overheid (18 gemeenten in Noord-Holland Noord, UWV), werkgevers (VNO-NCW, MKB), werknemers (FNV, CNV, VCP) en het onderwijs (ROC Horizon College, ROC Kop van Noord-Holland, AOC Clusius College, Hogeschool Inholland).

Daarnaast werkt RPA nhn nauw samen met Ontwikkelingsbedrijf nhn.

In de SUWI wetgeving is vastgelegd dat

- er één aanspreekpunt komt voor werkgevers in een arbeidsmarktregio
- de gegevens over vraag en aanbod op de arbeidsmarkt transparant zijn
- er per regio marktbeperkingsplannen worden opgesteld;

Alhoewel samenwerking in de arbeidsmarktregio vanuit de SUWI wetgeving en vanuit de Rijksoverheid dus verplicht is hebben de partijen in de arbeidsmarktregio wel de intentie uitgesproken om zoveel mogelijk nut en voordeel te halen uit deze samenwerking.

Binnen het RPA zijn verschillende onderwerpen/projecten belegd:

Jeugd werkt

Door inzet van de leerwerk makelaars op het MBO, de trajectbegeleider werk van Parlan (70-banenplan) en de plaatsingsvouchers zijn 494 jongeren in de arbeidsmarktregio in traject genomen naar werk. Daarnaast hebben de partners in Jeugd Werkt! via het WSP-NHN, UWV en de RMC-functies de gezamenlijke ambities gerealiseerd: 635 kwetsbare jongeren (Wajongeren, jongeren met een bijstandsuitkering en voortijdig schoolverlaters) zijn naar werk begeleid. Dit project heeft tot 2019 gelopen. Uit het adviesdocument dat ter afronding van Jeugd Werkt is opgesteld komen actiepunten voort welke voortgezet zouden moeten worden. Deze acties worden geborgd door ze op te nemen in de regionale arbeidsmarktagenda (zie hieronder paragraaf Convenant en regionale arbeidsmarktagenda).

Regionaal werkbedrijf/Banenafpraak

Al in maart 2017 is de doelstelling voor 2018, 1228 extra banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, ruimschoots gehaald. In juni 2018 waren er 2121 extra banen gerealiseerd. Noord-Holland Noord staat in de top 3 van de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland

Werkgeversdienstverlening

In de regiegroep Afsluitdijk Werkt! is een samenwerking gestart met de arbeidsmarktregio Friesland om de SROI-opgave in te vullen bij de verbouwing van de afsluitdijk met zoveel mogelijk mensen uit beide regio's. De eerste kandidaten uit beide arbeidsmarktregio's zijn al aan het werk, eventueel met begeleiding of in combinatie met opleiding.

Ook met andere arbeidsmarktregio's is samenwerking, om te komen tot eenduidige afspraken (arrangementen) met landelijke werkgevers. In het najaar is een overeenkomst ondertekend met A.S. Watson, het moederbedrijf van Kruidvat en Trekpleister. Door het maken van deze

eenduidige afspraken wordt het wervingsproces sterk vereenvoudigd. Er zijn ook kandidaten vanuit de BUCH geplaatst.

Een succes zijn de Harrie Helpt-trainingen, waarbij mensen vanuit het bedrijfsleven worden opgeleid tot interne jobcoach, die mensen (gaan) begeleiden met een afstand tot de arbeidsmarkt. Binnen de regio Noord-Holland Noord zijn tien trainers actief die zich inzetten voor het opleiden van Harries. Inmiddels zijn in deze regio ruim 250 Harries opgeleid bij meer dan 75 organisaties. Ook de re-integratie consultant van de BUCH is opgeleid als Harrie.

Andere onderwerpen waar in de arbeidsmarktregio dit jaar overeenstemming over is bereikt of binnenkort ter besluitvorming wordt voorgelegd, zijn o.a.:

- Toetsingscriteria waaraan nieuwe subsidieaanvragen/projecten in het kader van re-integratie aan moeten voldoen ; (bijv. inzet gegenereerde ESF opbrengsten);
- Overzicht van alle arrangementen die in het kader van de maatregel “van uitkering naar werk” in de arbeidsmarktregio worden aangeboden;
- Beleidsvergelijking participatiewet tussen alle gemeenten/subregio’s;
- Definiëren van begrippen als “duurzame uitstroom” en “draaideurklanten”, zodat de gemeenten in de arbeidsmarktregio in- en extern inhoudelijk hetzelfde verstaan en uitdragen.
- Bestaande subsidies/subsiemaatregelen gemeenten en UWV in kaart brengen;
- Evaluatie beschut werk
- Loonkostensubsidie geëvalueerd hetgeen heeft geleid tot aanpassing van de beleidsregels in de gemeenten in de arbeidsmarktregio.

Tenslotte heeft samenwerking in de arbeidsmarktregio concreet geresulteerd in het opstarten van en deelname aan de projecten Greenstart, arrangementen vanuit het Schakelpunt landelijke werkgevers en het project/subsidieaanvraag GGZ en Werk & inkomen.

Aan deze projecten zijn geen (hoge) doelstellingen verbonden voor de gemeente Castricum.

Convenant en regionale arbeidsmarktagenda

De samenwerkingsafspraken voor de periode 2015 tot en met 2018 waren vastgelegd in het convenant “Samen Sterk voor Werk”. Deze afspraken liepen eind 2018 ten einde.

Om de samenwerking te kunnen voortzetten en de arbeidsmarktproblematiek met elkaar aan te pakken is het essentieel om afspraken vast te leggen in een nieuw convenant. “Voor een werkende arbeidsmarkt 2019-2025”. Een krachtige arbeidsmarkt waarin iedereen die kan werken, werkt. Dat is waar 34 partijen in de regio N-HN zich aan hebben verbonden door ondertekening in oktober 2018 van het convenant.

Het convenant is het resultaat van nauwe samenwerking tussen de partners op de arbeidsmarkt in Noord-Holland Noord: werkgevers, werknemers, onderwijs en overheid. Met elkaar willen zij de arbeidsmarkt duurzaam versterken. De afspraken liggen voor zeven jaar vast.

Het convenant was het startpunt voor het samenstellen van een regionale arbeidsmarktagenda voor de periode van 2019 tot en met 2022. Hierin staat welke acties onze regio onderneemt om onze arbeidsmarkt te versterken, zowel voor de korte als voor de langere termijn. Het werken met een agenda zorgt voor een flexibele aanpak, zodat bijgestuurd kan worden als (economische) ontwikkelingen daarom vragen.

In de arbeidsmarktagenda is een activiteitenagenda opgenomen waarin acties worden benoemd op de volgende thema's:

- Werkgevers- en werknemersdienstverlening;
- Data gestuurde aanpak;
- Pilots en arrangementen;
- Kennis- en informatiedeling;
- Financiële middelen.

Beoogde effecten en resultaten over 2018 in één opslag

In onderstaande tabel wordt een overzicht van de beoogde effecten en de realisaties van de doelstellingen/maatregelen van 2018 weergegeven.

Stand 31 december ultimo voorgaand jaar	2017	Prognose 2018	Realisatie 2018
Uitkeringen Participatiewet/IOAW/IOAZ 31 december voorgaand jaar	348	382	382
Instream Participatiewet/ IOAW/IOAZ			
Ander inkomen (bijv. Alimentatie/LKS)	5	5	8
Andere oorzaak	72	60	33
Arbeid in dienstbetrekking/uitkering ziekte	10	9	14
Beëindiging huwelijk / relatie	5	5	6
Beëindiging studie	9	7	5
Oorzaak bij partner	2	2	4
Uitkering arbeidsongeschiktheid	3	3	5
Uitkering werkloosheid	22	17	18
Zelfstandig beroep of bedrijf	8	5	7
Subtotaal instroom	136	113	100
Uitstroom Participatiewet/ IOAW/IOAZ			
Aangaan relatie	3	3	6
Aanvang studie	2	5	3
Ander inkomen (alimentatie)	1	1	3
Andere oorzaak	14	14	7
Arbeid in dienstbetrekking	39	58	51
Bereiken AOW-leeftijd	5	5	6
Geen inlichtingen	8	6	8
Uitkering werkloosheid		0	2
Oorzaak bij partner	3	2	8
Overlijden	2	2	0
Vermogensopbrengsten	0	0	3
Verhuizing naar andere gemeente	17	15	23
Verhuizing naar buitenland	3	3	1
Uitkering arbeidsongeschiktheid	3	2	5
Zelfstandig beroep of bedrijf	2	2	7
Subtotaal uitstroom	102	118	133
BBZ		4	4
LKS	23	35	28
Totaal ultimo jaar	405	416	381

Ondanks de getroffen maatregelen is er geen sprake van een daling van de bijstandsuitgaven in 2018. De eerste 7 maanden waren de bijstandsuitgaven zelfs iets hoger. Nadien is er sprake van een daling van de uitgaven. De tekortreductie is grotendeels toe te rekenen aan een hoger Rijksbudget.

Het aantal uitkeringen is daarentegen wél gedaald. Het effect hiervan op de bijstandsuitgaven

wordt in 2019 zichtbaar.

Castricum	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Realisatie 2018 (voorlopig)	2019*
Aantal klanten					
Participatiewet-thuiswonend	299	328	320	303	303
Participatiewet-WLZ instelling	30	30	30	28	28
Bbz	4	4	4	4	4
LKS	10	23	35	28	28
IOAW	18	21	23	17	17
IOAZ	1	3	4	1	1
Totaal	362	409	416	381	381
Financiën					
Uitgaven BUIG	4.366.949	4.896.027	5.142.512	5.181.531	5.118.650
Rijksbudget BUIG	3.786.129	3.870.809	4.389.577	4.615.723	4.913.892
Overschot/Tekort	-580.820	-1.025.218	-752.935	-565.808	-204.758
Eigen aandeel in tekort	283.960	338.696	338.696	398.297	204.758
Vangnetregeling	-296.860	-686.522	-414.239	-167.511	0

* Cumulatie van uitkeringslasten van september 2018 zonder prognoses van verdere daling aantal uitkeringen en lasten in 2019

In afwachting van definitieve cijfers (na controle door accountant) bedraagt het tekort voornamelijk € 565.808 (12,13%) en de vangnetuitkering € 167.511. Het eigen aandeel in het tekort bedraagt € 398.297.

Met het tekort in 2016 en 2017 van € 580.820 en € 1.025.218 en het voorlopige berekende tekort 2018 komt het gecumuleerde tekort in 2018 op 47,05%.

Doorkijk naar 2019

De bijstandsuitgaven van de maand september 2018 zijn als norm genomen voor de berekening van de uitgaven in 2019. Bij deze berekening is geen prognose verwerkt van een verdere daling van de uitgaven als gevolg van een afname van het klantenbestand. Zelfs met deze voorzichtige benadering blijkt al, dat de gemeente Castricum in 2019 mede dankzij een hoger Rijksbudget naar verwachting niet (meer) is aangewezen op een vangnetuitkering. Het maximale eigen aandeel in het bijstandstekort bedraagt overigens € 429.965.

Indien de huidige economische situatie zich handhaaft mag een verdere daling van het klantenbestand en bijstandsuitgaven verwacht worden.

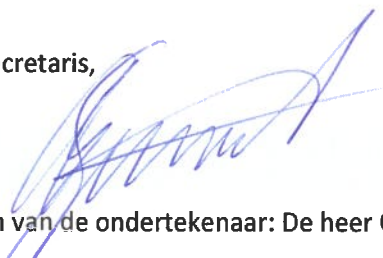
D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Castricum verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 26 maart 2019

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: De heer G.A. Suanet QC

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: De heer drs. A. Mans

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

De gemeenteraad van de gemeente Castricum stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: 21 mei 2019

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: De heer drs. A. Mans

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: Mevrouw mr. V.H. Hornstra

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2018 dient uiterlijk op 15 augustus 2019 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2019 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2016 als over 2017 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2016 en/of over 2017 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt

eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018¹ en/of de Benchmark van Divosa².
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/10/12/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2018>

² www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

Onderdeel B

Indien uw gemeente over 2016 en/of 2017 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2018 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Omschrijf de interne maatregelen onder B1 en de externe maatregelen onder B3. Bij B2 beschrijft u per maatregel hoe de externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot deze externe maatregel.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'externe maatregelen'.

- *Waar moet ik op letten bij het beantwoorden van vraag B?*
Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- *Wat is een externe maatregel?*
Met 'externe maatregel' wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie. Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten, inwinnen van advies bij andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking of advies van een adviesbureau.
- *Wat wordt aangemerkt als 'extern'? Enkele aandachtspunten:*
 - Externe consultatie betekent consultatie met een organisatie buiten de grenzen van de gemeente. Een veel gestelde vraag is of een WGR, ISD of RSD als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat het voor de hand ligt dat de consultatie buiten een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) plaats vindt. Omdat dit echter niet tijdig (namelijk voor 1-1-2018 op de website en in het beoordelingskader van de commissie) is gecommuniceerd, wordt dit voor de vangnetuitkering 2018 nog als goed gerekend. Vanaf de vangnetuitkering 2019 en later is dat niet meer het geval.
 - Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' indien binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
 - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.

- *Wanneer moeten maatregelen zijn getroffen?*
De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek. Een (interne of externe) maatregel moet daadwerkelijk zijn getroffen voor de datum van indiening.
- *Moet het steeds een nieuwe maatregel zijn?*
Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.
Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.
In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen .
- *Wat wordt bedoeld met '(aanvullende)' maatregelen*
Hiervoor is aangegeven of het steeds nieuwe maatregelen moeten zijn. Dit is een afweging van het lokaal bestuur. Om die reden wordt het woord 'aanvullende' tussenhaakjes gezet.

Suggesties bij de beantwoording van B

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een bijdrage levert.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college

inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren. Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2018 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.